

VÅGA
VISA

SAMVERKAN OM UTVÄRDERING

*Darra musik och dans
Nacka kommun*

*Hillevi Hogman, Stockholm
Inga Seidlitz, Nacka*

V13-15, 2014

Innehållsförteckning

.....	3
Fakta om enheten.....	4
Typ av skola	4
Ledning.....	4
Organisation	4
Observationens metod.....	4
Sammanfattning.....	5
Skolans starka sidor.....	5
Skolans förbättringsområden.....	5
Jämförelse med tidigare observation	5
Genomförda kundundersökningar samt självvärdering.....	6
Målområden.....	6
Normer och värden.....	6
Utveckling, lärande och konstnärligt skapande.....	7
Elevernas inflytande och ansvar	10
Styrning och ledning.....	11
Samverkan med omvärlden.....	12
Referenser.....	13
Kommentar från verksamhetens ledning.....	14

VÅGA VISA

Hösten 2008 startade ett arbete för att utveckla observationer för musik- och kulturskolor, där idag Ekerö, Haninge, Huddinge, Järfälla, Nacka, Stockholm, Tyresö, Upplands Väsby och Värmdö kommuner deltar. Utvecklingsarbetet har skett i samarbete med Sveriges musik- och kulturskola, SMOK.

VÅGA VISA ska:

Utgå ifrån ett medborgarperspektiv

- Stimulera till erfarenhetsutbyte och ökat lärande
- Ge kommuner och skolor underlag till förbättring och utveckling
- Ge underlag för analyser och jämförelser mellan kommuner och skolor
- Utgöra en viktig del av kvalitetsuppföljningen
- Bidra till ökad måluppfyllelse

Observationerna avser den frivilliga delen av verksamheten i musik- och kulturskolor.

Metoden

Observationer i VÅGA VISA genomförs av pedagoger och verksamhetsansvariga. Observatörerna bildar lag som besöker en skola i en annan kommun under en period. Observatörerna skaffar sig en så heltäckande bild som möjligt av skolan och dess verksamhet genom verksamhets- och lektionsbesök samt genom intervjuer med elever, personal, skolledning och föräldrar. I uppdraget ingår också att ta del av skolans pedagogiska dokumentation. En metodbok styr och stödjer observatörerna i deras arbete. Observationen redovisas i en rapport som skrivs utifrån denna mall.

Metodbok och matris

Observatörerna beskriver och bedömer verksamheten utifrån fem områden:

- Normer och värden
- Utveckling, lärande och konstnärligt skapande
- Elevernas inflytande och ansvar
- Styrning och ledning
- Samverkan med omvärlden

Fakta om enheten

Typ av skola

Den ideella föreningen Darra musik och dans startar sin verksamhet 2003, och bygger till viss del på frivilliga insatser av engagerade personer i Fisksätra. Kursutbudet är kostnadsfria trumkurser, danskurser och musikundervisning. I området bor många personer med utländsk bakgrund. Stora grupper kommer från Afrika och Mellanöstern och aktiviteterna är anpassad efter medborgarnas intresseområden.

Ledning

Verksamheten styrs av föreningens styrelse, som består av 6 personer. Styrelsens ordförande är verksamhetsledare. Styrelsen har fyra till fem möten per år.

Organisation

Darra erbjuder dans, musik och öppen idrott. För närvarande är alla aktiviteter gratis för deltagarna. Verksamheten är helt beroende av kulturbidrag från Nacka kommun. Eftersom all verksamhet är avgiftsfri och inte kräver anmälan, är det svårt att ge exakta siffror på antal deltagare i respektive kurs eller aktivitet. Mellan 12 och 16 deltagare kommer till dansgruppen Vuxna 13-19 år. I aktiviteter för barn mellan 8 och 11 år deltar ett 15 – tal personer i dans. Deltagarna i nästa grupp är 12-15 år, också dansverksamhet. 60 – 70 deltagare är veckogenomsnittet. Endast flickor deltar när vi observerar. Lovkurser i dans, musik och idrott är populära och lockar mellan 40 och 60 deltagare per dag, 60 – 70 % är pojkar. Sommarkurser hålls 4 veckor, 2 veckor efter skolans slut och 2 veckor före skolstarten på höstterminen. Från vårterminen 2014 kommer musikundervisning i fiol och gitarr att ingå i lovkursernas program.

19 personer, alla säsongsanställda, arbetar från en timme per vecka till fyra, fem timmar per dag under lovkurserna. I rapporten kallar vi de som leder kurser för ledare och de som deltar för deltagare.

Observationens metod

Två observatörer har uppdraget att observera Darra Musik och Dans under veckorna 13-15, 2014. Vi intervjuar verksamhetsansvarig i en dryg timme och samtalar med verksamhetsledaren vid ytterligare ett par tillfällen.

Tillsammans besöker vi fyra danslektioner, deltagare 8-11 år, 12-15 år och 13-19 år. Det är de aktiviteter som erbjuds under våra observationsveckor. Tidigare har musikundervisning skett under veckodagarna, men numera erbjuds den endast under lovkurserna. Anledningen är att pedagogen går på musikhögskolan. Vi deltar i APT¹, intervjuar tre av ledarna samt diskuterar lovkurserna med dem. Fem, sex deltagare ställer vi några korta frågor till. Föräldrar ser vi knappast alls.

¹ Arbetsplatsträff

Sammanfattning

Darras verksamhet präglas av stort engagemang hos all personal från verksamhetsledare till ledarna i de olika aktiviteterna. Flera av ledarna är gymnastiser, som har deltagit i Darras verksamheter i flera år och därefter får uppdraget att vara ledare för dansgrupper och öppen idrott. Vid tillfällen då musikundervisning erbjuds engageras studenter från Kungl. Musikhögskolan som lärare. Ledarna känner ett socialt ansvar för barn och ungdomar som deltar i aktiviteterna. Att alla deltagare behandlas på lika villkor är tydligt hos ledarna.

En förutsättning för verksamhetens utformning är respekt för deltagarnas bakgrund och kulturella tillhörighet. Det finns grupper för tjejer respektive killar, men också en blandad grupp i idrott och den har tillkommit efter önskemål från deltagarna. I gruppansättningar är genusfrågor ständigt aktuella och för att få fungerande grupper lyssnar ledarna på deltagarna. Ledarna är goda förebilder för eleverna.

Elevinflytande är en viktig del i aktiviteternas utformning. Eftersom kurserna är avgiftsfria och inte kräver anmälan är det viktigt att kurserna innehåller det eleverna vill ha för att de ska delta.

Verksamhetsledaren har intentioner att ständigt utveckla verksamheten. Ett hinder är svårigheten att planera hur många deltagare som kommer till varje grupp. Ledarna intervjuar potentiella deltagare för att få tips och idéer till nya och för deltagarna intressanta aktiviteter.

Kvalitetsarbetet, ledarnas kompetensutveckling och årliga medarbetarsamtal med ledarna är områden för verksamhetsledaren att utveckla.

Skolans starka sidor

1. Stort engagemang hos personalen, Normer och värden sid. 6
2. Lovkurserna, Utveckling och lärande/kunskaper, sid. 7
3. Avgiftsfri verksamhet som inte utesluter någon från att delta, Utveckling och lärande/kunskaper sid.7
4. Mötet mellan olika kulturer och arbetet med att integrera alla i föreningens verksamhet, Samverkan med omvärlden, sid. 12

Skolans förbättringsområden

1. Verksamhetsledaren bör prioritera att hålla medarbetarsamtal varje år, Styrning och ledning, sid. 11
2. Kontinuerligt föra pedagogiska diskussioner, Styrning och ledning, sid.11
3. Skapa rutiner för dokumentation och tydliga rutiner för kvalitetsarbetet, Styrning och ledning, sid. 11
4. Marknadsföring, Styrning och ledning, sid.11

Jämförelse med tidigare observation

Enheten är inte tidigare observerad trots verksamhet sedan 2003 i Fisksätra.

Genomförda kundundersökningar samt självvärdering

Kundundersökningen hösten 2013 genomfördes. De, som lämnar svar, är inom alla områden nöjda med sin verksamhet och siffrorna ligger över kommunens resultat som helhet. Svarsfrekvensen är dock låg (25 %) och därför bör resultatet beaktas med viss försiktighet.

Målområden

Normer och värden

Beskrivning

Värdegrundsarbetet

I verksamheten möts deltagare, som kommer från flera olika nationer. Verksamhetsledaren säger att personalen planerar aktiviteter med hänsyn till deltagarnas kön, ålder och bakgrund. Eftersom många deltagare kommer från kulturer där jämnåriga barn och ungdomar går i pojk- respektive flickskolor, anordnas särskilda grupper för enbart flickor. Vi är angelägna att nå ut till alla barn och unga, inte bara till pojkar, säger enhetschefen. För vuxna anordnas i zumba för vuxna. Det finns inte något särskilt dokument om genus, men ledarna säger i intervjuer att de alltid måste tänka på hur de sätter samman grupper med hänsyn till kön, ålder och kulturell bakgrund för att locka deltagare. Föräldrar ska känna sig trygga med att låta sina barn delta i verksamheten. Vi lyssnar på diskussioner som handlar om mobbning och alla människors lika värde, men vi ser ingen plan för arbetet. Ledarna berättar att de diskuterar värdegrundsfrågor under lunchraster och fikapausen, som de har med deltagarna.

Förhållningssätt mellan elever och personal

Vi besöker lektioner och ser hur ledarna bemöter kursdeltagarna. Lektionerna startar på utsatt tid, några deltagare ansluter en tid in på lektionen. Ledaren fortsätter programmet. De unga ledare, som vi intervjuar, betonar arbetsmiljön, den goda stämningen och barns och ungas möjligheter till en aktiv fritid som skäl till varför de arbetar i verksamheten. ”Alla känner sig trygga här”, säger en av ledarna. Ett exempel på deltagarnas trygghet är att de vågar visa upp sina koreografier för övriga deltagare och gruppens ledare.

Bedömning i text

Värdegrundsarbetet

Elevunderlagets speciella behov styr i hög grad verksamhetens utformning vad gäller genus. Om inte särskilda grupper för flickor anordnas skulle många unga flickor aldrig ha möjlighet att delta i verksamhetens aktiviteter. Detta beror på föräldrars kulturella bakgrund och traditioner. Flickors behov av fria aktiviteter efter skoltid, under lov och helger är lika stort som pojkars och Darra musik och dans visar stor respekt för flickors behov av meningsfull fritid. Aktiviteter, som lockar pojkar till aktiv fritid, är populära och viktiga för gruppens engagemang i ett större sammanhang, som vi beskriver i området *Samverkan med omvärlden*. Policydokument om värdegrundsfrågor saknas, men diskussion om dessa frågor är ständigt aktuell.

Förhållningssätt mellan elever och personal

Kurser startar på utsatt tid, vilket visar respekt för deltagarna och deras tid. Förhållningssättet mellan ledare och deltagare är respektfullt och präglas av stor trygghet för deltagarna.

Bedömning enligt skala

Ej tillfredsställande 1,0	Tillfredsställande 2,0	God kvalitet 3,0	Mycket god kvalitet 4,0
☐	☐	☒	☐

4.0 MYCKET GOD KVALITET – verksamheten uppvisar mycket goda lösningar och förhållanden som visar att den kommit långt på de punkter som tas upp i metodboken.

3.0 GOD KVALITET – verksamheten har i huvudsak god och jämn kvalitet med vissa förbättringsområden .

2.0 TILLFREDSSTÄLLANDE – verksamheten är i huvudsak tillfredsställande men har varierande kvalitet och/eller vissa brister.

1.0 EJ TILLFREDSSTÄLLANDE – verksamheten är utifrån metodbokens punkter inte tillfredsställande.

Utveckling, lärande och konstnärligt skapande

Beskrivning ”Arbetsätt”

Pedagogik och metoder

Vi ser en danslektion med ett femtontal deltagare. Ledaren berättar för gruppen att de kommer att arbeta fram en koreografi, som är förberedd av ledaren. ”Först visar jag steg, ni tittar”, säger ledaren. Därefter ska deltagarna försöka följa ledaren, som snabbt ser att gruppen är för stor och att flera deltagare inte hänger med. Gruppen delas och ledaren övar in stegen med en grupp i taget. Deltagarna uppskattar att gruppen delas, dels för att de ser sina kamrater när de dansar, dels får de själva med hjälp av sin dansledare. Musiken hämtas från Spotify och YouTube. En personal assisterar periodvis med uppspelningen av musik. Vi ser eller hör inte diskussioner om pedagogik eller metodik.

Undervisningssituationen

Lektionen inleds med uppvärmning. Deltagarna får instruktion att springa runt, men det hörsammas inte helt. Ledaren ropar: ”Spring efter mig, följ John.” Efter uppvärmningen presenterar ledaren ny koreografi. Några deltagare tycker att det är svårt att hänga med och då visar en ledare en annan rörelse, som är enklare att utföra och förklarar rörelsen. För att deltagarna ska förstå rörelsen använder ledaren bildspråk som *varmt i Florida*, *galopp* och *gorilla*. Ledarna och deltagarna interagerar till exempel i inläringen av koreografin.

Hur elever stimuleras och utmanas i sitt lärande och konstnärliga skapande

I en diskussion mellan ledarna hör vi att en av ledarna vill väcka deltagarnas intresse för olika aktiviteter och ge en grund i dessa. I en danslektion uppmanas deltagarna att välja en kompis att samarbeta med. Uppgiften är att hitta på en fortsättning på den nyss inlärd koreografin, öva in och visa upp de stegen för alla deltagarna. Målet är att deltagarna ska genomföra en show på Internationella dagen i Fisksätra. Ledaren vill att deltagarna försöker att sätta samman koreografin till showen. Ledaren säger att det viktigaste är att deltagarna förstår stegen, inte att de kan utföra dem under aktiviteten.

Samarbete och självständighet

Samarbete sker gruppvis i lektionerna och deltagarna hjälper varandra när de ska hitta på egna koreografier.

Under lovkurserna växlar ledarna aktiviteter och deltagarna får möjlighet att samarbeta i olika gruppkonstellationer. Under vår observation ser vi inte samarbete mellan ämnen eller redskap och metoder för att arbeta hemma. De nuvarande ledarnas intresse och erfarenhet kommer från att de som unga deltagit Darras verksamhet.

Hur verksamheten utformas efter elevers olika förutsättningar

Alla barn och ungdomar mellan 8 och 19 år är välkomna att delta i Darras verksamhet, som är etablerad i ett invandrartätt område. Personer från flera länder, olika kulturer och traditioner är representerade i upptagningsområdet. Den sociala aspekten diskuteras vid flera tillfällen i det APT² som vi deltar i. Verksamhetsledaren påtalar att verksamheten riktar sig till alla från 8 år till vuxen. Vi ser att verksamheten anpassas efter ålder och kunskaper. Deltagare flyttas till avancerade grupper och nya deltagare placeras i grupp efter erfarenheter. Lokalerna är anpassade för att ta emot deltagare med funktionshinder.

Framträdanden och utställningar

I slutet av varje termin anordnas uppvisningar. Darra Musik och Dans deltar i den årliga återkommande Internationella festen i Fisksätra i juni. Under vår observation arbetar ledarna med att förbereda deltagarna för kommande framträdanden.

Bedömning i text för ”Arbetsätt”

Pedagogik och metoder

Verksamheten fokuserar på deltagarnas behov och hänsyn tas till deltagarnas intressen, kulturella bakgrund och förutsättningar. Målet med att lära in ny koreografi är att den ska ingå i showen på Internationella festen, som är ett bra tillfälle att marknadsföra verksamheten. Ledarna behärskar uttrycksmedel för att deltagarna ska utvecklas i ämnet och undervisningen anpassas till deltagarnas kunskapsnivå. Pedagogiska diskussioner bedömer vi inte förs i någon större utsträckning. Avsaknaden av pedagogiska diskussioner sänker bedömning i skala.

Undervisningssituationen

Ledarna behärskar sina ämnen, är professionella i sitt förhållningssätt till uppdraget och interagerar med deltagarna kring ämne och material. Användandet av bildspråk för att förklara rörelser underlättar för deltagarna att förstå de olika stegen i koreografin.

Hur elever stimuleras och utmanas i sitt lärande och konstnärliga skapande

Det konstnärliga präglas av lyhördhet för deltagarnas personliga uttryck, eftersom gruppen får en uppgift att skapa en fortsättning på den inövade koreografin. Inställningen att alla ska förstå även om de inte har förmåga att utföra en rörelse visar på respekt, ambition och förståelse för deltagarnas förmåga.

Samarbete och självständighet

Ledarna uppmanar deltagarna att komma med förslag på rörelser till koreografi och alla förslag beaktas. Gruppklimatet är öppet och vänligt men ledaren tillrättavisar gruppen när koncentrationen sviktar.

Hur verksamheten utformas efter elevers olika förutsättningar

Verksamheten tar hänsyn till deltagarnas olika behov och det syns såväl i kursutbudet som i gruppammansättningar. Verksamheten organiseras efter den sociala strukturen i upptagningsområdet.

² Arbetsplatsmöte

Bedömning enligt skala

Ej tillfredsställande 1,0	Tillfredsställande 2,0	God kvalitet 3,0	Mycket god kvalitet 4,0
☐	☒	☐	☐

Styrning och ledning

Beskrivning

Verksamhetsansvarig som pedagogisk ledare

Darra Musik och dans bedriver sin verksamhet utifrån Kulturnämndens strategiska mål. Verksamheten omfattar lovkurser som vi tidigare beskrivit under avsnittet organisation, dvs. aktiviteter på sportlov, påsklov, sommarlov, höstlov samt jullov. Aktiviteter sker i workshops med musik- och eller dansinriktning enligt verksamhetsplanen. Verksamhetsledarens intentioner är att starta flera kurser och om möjligt avgiftsbelägga vissa kurser för att stärka föreningens ekonomi, vilket skulle leda till att personal kan få andra anställningsformer, säger verksamhetsledaren. På grund av tidsbrist genomförs inte regelbundna medarbetarsamtal. APT hålls och vi deltar i ett av dessa möten, som till stor del ägnas åt att planera kommande lovverksamhet. Vi ser inte agenda för mötet, som leds av verksamhetsledaren. Minnesanteckningar förs.

Uppföljning och kvalitetsarbete

Enligt verksamhetsledaren och ledarna utvärderas lovkurser när de avslutas. Det finns inte något dokument, som vi tar del av, och utvärderingen sker i samtal mellan deltagare och ledare. När alla anställda samlas delges resultatet och när nästa kurs planeras tas hänsyn till framkomna synpunkter.

Av dokumentet *Kvalitetsarbete* framgår att Darra Musik och Dans under 2013 och 2014 fortsätter med uppsökande verksamhet i Fisksätra C, Fisksätra Folkets Hus samt Fisksätra Sporthall. Många av deltagarna i kursutbudet har inte regelbundna aktiviteter inom föreningsliv och de är svåra att nå. Målet är att få kontakt med flera barn och unga, presentera kurserna och erbjuda en meningsfull fritid. De som slutar eller inte kommer tillbaka nästa gång följer med en kompis på en annan aktivitet, säger en av ledarna. Ledarna frågar deltagarna om varför en kamrat inte kommer, men annan uppföljning av varför en eller flera deltagare slutat görs inte. Vi hör inte att pedagogiska diskussioner förs och när vi frågar ledarna svarar de att de inte har samtal kring pedagogik och metodik.

Personalens utbildning och kompetens

Verksamhetsledaren samt några ledare, som hyrs in under lovkurserna är utbildade eller i utbildning. Det är främst personer inom musik som hyrs in. Några av ledarna är gymnasisterna och flera av dem har varit elever i Darras verksamhet, i andra fall har de erfarenhet från liknande verksamheter. Enligt verksamhetsledaren finns det inte ekonomiska möjligheter till årlig kompetensutveckling.

Samverkan och övergångar

Arbetsgruppen är liten, många arbetar en eller ett par timmar i veckan, så arbetslag finns inte. Få deltagare byter grupp, de stannar kvar i den kurs de startar i. Det är något annorlunda på lovkurserna, då deltagarna kan byta aktivitet varje dag.

Kommentar till rapporten från verksamhetsledningen för Darra Musik & Dans

Verksamheten styrs av föreningens styrelse som består av 6 personer. Styrelsens ordförande är inte samma som verksamhetsledaren.

Under hösten 2014 kommer Darra Musik & Dans att ha medarbetarsamtal. Vi hoppas på att medarbetarsamtalen kommer bli en viktig del av verksamhetsutvecklingen. Verksamhetsledare och medarbetare kommer tillsammans göra en utvecklingsplan. Detta för att medarbetaren ska kunna sätta upp gemensamma mål för framtiden.

Darra Musik & Dans har en aktuell värdegrund och vi kommer under hösten informera våra medlemmar om vår värdegrund och visioner. Darra Musik & Dans är inte längre verksam i Fisksätra Folkets Hus vi letar just nu en ny permanent danslokal, tillsvidare är vi i Lännbo Gymnastiksal.

En ny verksamhetsplan är på gång för hösten 2014. Vår intention från våren 2015 är att avgiftsbelägga våra veckokurser med en avgift på 200 kr per termin. Våra lovkurser kommer fortfarande vara kostnadsfria.

Personalen kommer att medverka under föreningsledarhelgen samt ha en årlig kompetensutveckling i samarbete med SISU. Under våren och sommaren har vi utökat vårt samarbete med Nacka Dans och Teater som i sin tur har medverkat till att vi har haft två veckors extra lovkurser som finansierades med medel från föreningsbidrag.

Kathrine Nyhuus
Verksamhetsledare

